

פניני באר בשדה בשדה הפרשה מתוך התבוננות בפסוקי פרשת בלק

בהפטרה לפרשת השבוע – פרשת בלק, אומר הנביא מיכה (מיכה ו' ה'):

**"עמי, זכור נא מה ייעץ בלק מלך מואב ומה ענה אותו בלעם
בן בעור – למען דעת צדקות ד!"**

הקב"ה כביכול מבקש מכלל ישראל:

**נא ונא תזכרו היטב את צדקות ד' ואת הנס הגדול שעשית
לכם בזמן בלק ובלעם בעת שרצו לקלל ונמצאו מברכים.**

ודאי שחובה עלינו להתבונן תמיד בדבר זה, וכלשון הכתוב: **עמי, זכור
נא!**

חז"ל גילו לנו ברוח קדשם שמלכתחילה היו אכן צריכים לקבוע לומר בכל יום בתפלת שחרית את כל פרשת בלעם... בכדי לזכור את מעשה השם ורוב טובו וחסדו עם עמו בני ישראל לפני כניסתם לארץ ישראל אחרי 40 שנות נידודים במדבר, ורק בגלל 'טירחא דציבורא' לא קבעו זאת לחובה לאומרו בכל יום... והשאירו לנו לומר בכל יום ולהתחיל את תפלת השחר בפסוק מתוך דברי בלעם: מה טובו אהלך יעקב משכנותיך ישראל..

בוודאי ובמיוחד, כעת, כאשר פסוקי פרשת בלעם הם 'כדבר בעתו מה טוב', כאשר קריאת התורה של פרשת השבוע מספרת לנו את הסיפור של בלק ובלעם, וגם יחד עם דברי הנביא בהפטרה, הרי שבוודאי זה מחייב אותנו, בחובה כפולה ומכופלת, להתבונן היטב, מכל צד, על כל פרטי הבקשה של: **"עמי, זכור נא מה יעץ בלק!"**

לאור דברי רבנו רבי נחמן מברסלב זי"ע, אפשר להתבונן בדברים אלו גם כדברי מוסר והתעוררות, וגם כדברי חיזוק, תקווה ונחמה, ומתוך דבריו הנפלאים יתבאר לנו באור יקרות לא רק מה גדלו ועצמו צדקות ד' עם כלל ישראל אז בזמן בלק ובלעם - אלא גם איך להמשיך עלינו בזמננו את גודל צדקות ד' למען להציל עצמנו מקללה ולזכות לברכה.

והנה לך דברי רבנו הקדוש (על פי ליקוטי מוהר"ן ח"א תורה ל"ו):

"כי התורה יש לה שני כוחות: להמית ולהחיות, כמו שאמרו חז"ל על הפסוק: "ושמתם" – זכה נעשית לו סם חיים וכו' (יומא ע"ב ועיין תענית). וכתוב: "כי ישרים דרכי ד' צדיקים ילכו בם וגו'".

כך גם התורה של הצדיק מקבל כל אחד כפי תפיסתו: יש אדם שנעשה לו נשמה חדשה מהתגלות התורה, ויש אדם, שהוא, חס ושלו, להיפוך, כמו שכתוב: צדיקים ילכו בם וגו' הכול לפי הכלי שלו, היינו כפי תפיסתו – תפיסת המוחין שלו.

וזה הוא כלל גדול: כי מפי עליון לא תצא כי אם אור פשוט, אך לפי בחינת כלי המקבל את האור כך נצטייר האור בתוכו, אם הכלי הוא בשלמות אזי הוא מקבל בבחינת מאורות מלא, ואם חס ושלו הכלי אינו בשלמות אזי הוא מקבל בבחינת מאורות חסר ואו!

כי האור הבא מלעיל הוא בבחינת קמיץ וסתים, אך לפי בחינת כלי המקבלים, הוא בחינת צירי, שנצטייר האור לפי בחינת הכלי.

ועל כן כתיב בבלעם (במדבר כג): "הנה ברך לקחתי" – בקמץ. "ובירך ולא אשיבנו" – בצירי.

כי כל ההבדל בין ה'ברך' הראשון ל'ברך' השני, הוא רק בהבדל הנקודות, שבראשון הוא מנוקד בקמץ וצירי ובשני הוא מנוקד פעמיים בצירי!

כי ה'ברך' הראשון בא להורות, שגם בשעת תחילת הלקיחה, שאז היה צריך להיות בבחינת קמץ וסתים, ואז היה בלעם מקבל את האור כשהיא עדיין אינה מצויירת והוא היה מצוייר אותה כפי טומאת כליו, לקללה! ובכל זאת היה נס, וכבר בתחילת הלקיחה, שבדרך כלל אז האור הבא מלמעלה עדיין אינו מצוייר, אבל אז, בזמן בלעם, כבר הכול היה מצוייר, כי גם אז, בשעת תחילת הלקיחה, היא הייתה כבר במצב של צירי!

וראיה לזה: כי הוא היה רוצה שיצטיירו לפי בחינת הכלי שלו, שהוא בחינת קללה, ולא היה יכול להשיבה ולצרף ולהצטייר כלל לפי בחינתו, וזה: "וברך ולא אשיבנו" – ומפני מה? מפני שהיה גם בשעת הלקיחה בבחינת: וברך – בצירי.

הנה לנו מכאן לימוד עצום על גודל כוחו של כל בעל בחירה, עד אשר כל שפע הבא מלמעלה מצטייר אך ורק לפי בחינת כלי המקבל שלו, אם לטב אם למוטב - חלילה.

הדברים נוקבים ויורדים חדרי בטן וכלשון רבינו רבי נחמן שם במאמר הנ"ל:

"כי זה הוא כלל גדול: שאי אפשר לשום אדם להשיג ולתפוס בדיבורו של הצדיק, אם לא שתיקן אות ברית קודש כראוי, ואזי יכול להבין ולתפוס דיבורו של הצדיק!

נמצא, כשתיקן אות ברית קודש כראוי, אזי המוחין שלו בשלמות, ויכול להבין דיבורו של הצדיק, כי כפי התיקון של אחד, כך הוא השגתו"

על זה ידוו כל הדווים, וכלשונו הזהב של תלמיד רבנו הלוא הוא מוהרנ"ת (ליקוטי הלכות - הלכות קריאת שמע הלכה ד' אות ב' ג' עיי"ש), הבנויה על התורה הזאת וז"ל:

"ולכאורה לא שבקת חיי לכל בריה, כי א"כ מה יעשו המון עם שרובם אינם בכלל תיקון הברית בשלמות, כי זעירין אינון בכל דור שזוכין לתיקון הברית בשלמות, וא"כ זה שלא זכה עדיין לתיקון הברית א"כ ח"ו אפסה תקוותו?!

כי הרי אינו יכול לקבל שום עצה מהתורה הקדושה, מאחר שהמוחין שלו אינם מתוקנים על ידי פגם הברית שפגם? ואדרבה, לא זכה נעשית לו סם המוות!

וא"כ נפל פיתא בבירא, חס ושלום, ומה הועילו חכמים בתקנתם שעוסקים כל ימיהם לתקן נפשות ישראל על ידי התגלות תורתם הקדושה? ועיקר תיקון נפשות ישראל להוציאם מפגם הברית שזהו יסוד כל התורה כולה!

אך באמת יש בעניין זה דברים גנוזים הרבה! ועיקר העצה לכל זה היא: האמונה הקדושה! כי נצטייר האור לטוב ולברכה בכוח אמונתו השלמה!

כי צריך לבטל דעתו לגמרי כאילו אין לו שום דעת עצמו כלל, ויסתכל רק על האמת לאמתו! כי על ידי הביטול והאמונה

בהצדיקים שמאמין בהם ובתורתם אז הם בעצמם מציירים לו האור לברכה וממשיכים לו אור מתוקן ומצוייר בבחי' ברכה מלמעלה קודם שיורד אליו, ואז אין הכלים הפגומים שלו יכולים לקלקל האור ח"ו ולציירו בהיפוך, כי כבר האור נצטייר למעלה, לפני שירד אליו, לברכה.

וזה הסוד שכתוב במאמר הנ"ל על הפסוק: "הנה ברך לקחתי" - כי בלעם היה רוצה לצייר האור לפי בחינתו, לקללה ח"ו, ולא אבה ד' אלוקיך לשמוע אל בלעם ויהפוך ד' אלוקיך לך את הקללה לברכה, כי נצטייר האור מלמעלה גם בשעת הלקיחה בבחי' ברכה!

וכל זה יכול כל אחד ואחד לזכות לדורת עולם בכוח האמונה!

וזה היה תוקף הנס שעשה אז השי"ת בזמן בלעם הרשע שהיו אז ישראל בסכנה גדולה מאוד, וכמו כן בכל אדם כשיודע בעצמו שמוחו אינו בשלמות כי לא זכה לתיקון הברית עדיין, עיקר עצתו: אמונה!

כי בכוח האמונה, אזי לא די שאין נצטייר האור למטה להיפוך ח"ו, אלא אדרבה, בכוח האמונה הוא גם מברר ומתקן ומזכך את הכלים שלו דהיינו את המוחין שלו!"

הנה לנו, חברים וידידים, עצה טובה, יקרה וגנוזה, שנתנגלה לנו מאוצרותיו הגנוזים והנעלמים של התלמיד הרועה הנאמן מוהרנ"ת זי"ע, והם משמשים לנו כמים קרים על נפש עייפה, לחזק, לעודד, לנחם, ולשמח לכל נפש מישראל, שבכל עת ובכל מצב יש תקווה עדיין, כי בכל עת אפשר בכוח האמונה להמשיך על עצמנו את צדקות ד' וצדיקיו שבכל דור, באופן שיתקיים בכל אחד מקרא שכתוב: "הנה ברך לקחתי - וברך ולא אשיבנו".

אשרינו מה טוב חלקנו, ומה נעים גורלנו, ומה יפה ירושתנו!

א ליכטיגער שבת

מוטה